

Tillväxtverket Regelrådet	
Ank	2016 -10- 04
Dnr	RR 2016-000314

Per 23/11

Regelrådet Regelrådet <regelradet@regelradet.se>

Förslag till föreskrifter om ändring i Arbetarskyddsstyrelsens föreskrifter (AFS 1999:8) om användning av pressar och gradsaxar

1 meddelande

eva.parissay@av.se <eva.parissay@av.se>

4 oktober 2016 10:30

Till: registrator@arbetsgivarverket.se, info@foretagarna.se, exp-hkv@mil.se, mailbox@lo.se, registrator@lrf.se, regelradet@regelradet.se, kansli@saco.se, remisser@svensktnaringsliv.se, info@skl.se, info@tco.se, kontakt@transportstyrelsen.se, sva@arbetsgivaralliansen.se, info@kfo.se, registrator@kommers.se, info@ff.se, info@nnr.se, info@prevent.se, info@sinf.se, info@smaforetagarna.eu, martine.syrjanen@unionen.se, lise.donovan@tco.se, my.billstam@lo.se, sten.gellerstedt@lo.se, karin.fristedt@saco.se, amelie.berg@svensktnaringsliv.se, bodil.mellblom@svensktnaringsliv.se, hanna.larsson@arbetsgivarverket.se, gunnar.sundqvist@skl.se, ned.carter@skl.se, kerstin.wrisemo@kfo.se, lise-lotte.argulander@foretagarna.se, direktoratet@arbejdstilsynet.no, at@at.dk, vinnueftirlit@ver.is, kirjaamo@stm.fi, info@dekra-industrial.se, info@force.se, Info.csc@inspecta.com, bjorn.backstrom@maskinleverantoreterna.se, info@sis.se, info@sp.se, registrator@swedac.se, info@teknikforetagen.se, bhoff@tuv-nord.com, eva.parissay@av.se

Ni får härmed tillfälle att yttra er över bifogade förslag. Eventuella synpunkter ska ha kommit till Arbetsmiljöverket senast den 30 november 2016.

Eva Parissay

4 bilagor

Konsekvensutredning.pdf

279K

Missiv.pdf

358K

Remissinstanser.pdf

51K

Ändring i pressar och gradsaxar.pdf

93K

Enheten för rörligt arbete och stab
Eva Parissay, 010-730 9599

Konsekvensutredning avseende Arbetsmiljöverkets förslag till ändring av Arbetsmiljöverkets föreskrifter om användning av pressar och gradsaxar, AFS 1999:8

Projektnamn: Föreskriftsprojekt - Revidering AFS 1999:8
Projektägare: Monica Torgrip
Projektledare: Eva Parissay

1 Sammanfattning

I föreskrifterna om användning av pressar och gradsaxar, AFS 1999:8, finns ett krav på märkning som står i strid med maskindirektivet. Märkkravet är ett tekniskt krav och behöver därför flyttas till bilaga 1. Märkkravet gäller för maskiner som inte omfattas av maskindirektivets krav, dvs maskiner enligt 1 § A i föreskrifterna.

Pressar och gradsaxar som omfattas av maskindirektivet när de släpps ut på marknaden eller tas i drift, ska redan vara märkta enligt maskindirektivet, och behöver därför inte märkas av arbetsgivaren.

Vår uppskattning är att den minskade kostnaden för arbetsgivare, företrädevis företag, är totalt 775 000 kr. Vi bedömer att arbetet vid verkstadspressar är lika säkert som tidigare då kravet på märkning från arbetsgivare tas bort. Anledningen är att märkningen redan ska finnas på maskinen då den säljs till arbetsgivare.

2 Beskrivning av problemet och vad vi vill uppnå

I föreskrifterna om användning av pressar och gradsaxar, AFS 1999:8, finns ett krav på märkning som står i strid med maskindirektivet. Märkkravet är ett tekniskt krav och behöver därför flyttas till bilaga 1. Märkkravet gäller för maskiner som inte omfattas av maskindirektivets krav, dvs maskiner enligt 1 § A i föreskrifterna.

Pressar och gradsaxar som omfattas av maskindirektivet när de släpps ut på marknaden eller tas i drift, ska redan vara märkta enligt maskindirektivet, och behöver därför inte märkas av arbetsgivaren.

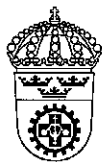
3 Beskrivning av alternativa lösningar

Alternativet att låta regeln vara kvar som den är idag medför att kravet på märkning ställs först på ett sätt genom maskindirektivet till tillverkaren, och sedan på ett annat sätt till arbetsgivaren som tar aktuella pressar och gradsaxar i bruk.

Om regeln tas bort enligt liggande förslag så kommer märkning endast att krävas på ett sätt. Vår bedömning är att säkerheten är tillfredsställande om kraven i maskindirektivet uppfylls.

4 Bemyndiganden som myndighetens beslutanderätt grundar sig på

Arbetsmiljöverkets bemyndigande att utfärda föreskrifter inom detta område finns i 18 § arbetsmiljöförordningen (1977:1166). Det finns inget bemyndigande som hindrar att vi upphäver föreslagen regel.

5 Bedömning av om ändring överensstämmer med eller går utöver de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till EU

Enligt de nuvarande föreskrifterna användning av pressar och gradsaxar, AFS 1999:8, går skyldigheter utöver det som står i maskindirektivet. Med aktuellt förslag skulle reglerna hamna i nivå med det som krävs inom Europeiska Unionen.

6 Vilka som berörs av regleringen

6.1 Antal företag som berörs

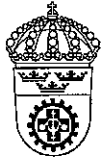
Vi har gjort antagandet att de flesta som berörs är verksamma inom mekaniska verkstäder eller svetsmekaniska verkstäder. Vi antar att en mycket stor andel av dem använder pressar eller gradsaxar och därför omfattas av föreskrifterna. Det finns troligen arbetsgivare inom andra verksamheter som också använder pressar eller gradsaxar. Vi uppskattar att antalet arbetsgivare inom andra verksamheter är betydligt färre än inom mekaniska verkstäder eller svetsmekaniska verkstäder.

Mekaniska verkstäder hör ofta till branschorganisationen Teknikföretagen. Det finns medlemmar inom Teknikföretagen som inte är mekaniska verkstäder, men det är svårt att särskilja företag på det sättet. Några av de som inte är mekaniska verkstäder använder också pressar och gradsaxar. Därför räknar vi med samtliga medlemmar inom Teknikföretagen. De har cirka 3 700 medlemsföretag.

Svetsmekaniska verkstäder är ofta medlemmar inom Industriföretagen, och där finns gruppen svetsmekaniska verkstäder definierade. Det finns 368 företag i den gruppen.

Det är alltså minst 4 100 företag som berörs.

Utöver detta finns ytterligare företag som använder pressar och gradsaxar. Det är svårt att göra en uppskattning av antalet företag, men i avsnitt 7 när vi har räknat på konsekvenser för har vi utgått ifrån antalet nya pressar och gradsaxar som säljs varje år, och det är dessa som regelförändringen berör.

6.2 Berörda arbetstagare, uppdelat på män och kvinnor

Branschorganisationerna har inte kunnat ge uppgifter om hur många kvinnor respektive män som arbetar på de företag som är medlemmar. Vi har istället tittat på SCB:s yrkesregister och gjort en beräkning av andel kvinnor bland ett antal yrken som troligen är berörda av föreskrifterna:

Tabell 6.1
Beräkning av andel kvinnor bland berörda yrken.

SSYK-kod från 2012:	Män	Kvinnor
721 Gjutare, svetsare och plåtslagare m.fl.	14 579	584
818 Andra process- och maskinoperatörer	5 009	1 926
819 Drifttekniker och processövervakare	8 316	1 482
821 Montörer	30 955	9 779
Summa antal	58 859	13 771
Andel	Cirka 4/5	Cirka 1/5

Branschorganisationen Teknikföretagen uppskattar att det finns cirka 300 000 anställda inom deras avtalsområde, varav cirka 58-60 % är tjänstemän. Det är då ungefär 120 000 anställda som berörs. Av dessa är uppskattningsvis en femtedel, eller cirka 23 000 personer, kvinnor.

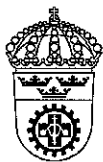
Branschorganisationen Industriarbetsgivarna uppskattar att det finns cirka 7 800 anställda inom gruppen svetsmekaniska verkstäder, varav 5 600 är arbetare. Av arbetarna är uppskattningsvis 1 120 kvinnor.

Totalt är det minst 125 600 anställda som berörs, varav uppskattningsvis 24 120 är kvinnor.

6.3. Andra som berörs

Vår bedömning är att det inte finns några verksamheter inom offentliga sektorn som berörs av föreskrifterna, förutom enstaka yrkesutbildningar med verkstadsmekanisk inriktning som drivs inom offentlig sektor.

Det finns inga som berörs indirekt av den föreslagna ändringen.

7 Beskrivning av förslaget och dess konsekvenser

Vi har kontaktat en av de större återförsäljarna i Sverige och de uppger att det är ungefär 150 gradsaxar och 350 verkstadspressar som säljs per år. Av dessa är det upp till hälften som går på export. Det finns två större återförsäljare och några mindre i Sverige. Vår uppskattning är att det som mest kan vara 300 gradsaxar och 700 verkstadspressar som säljs i Sverige per år.

7.1 Förändrade kostnader för arbetsgivarna

Timkostnad för personal som används i beräkningarna

Vi använder i denna konsekvensutredning timkostnader för drift- och underhållsingenjörer som kan vara de som märker upp utrustningen enligt gällande krav.

Vid beräkning av timkostnad läggs till bruttolön följande

- Kostnad för sociala avgifter är 31,42 %¹
- Semesterersättning är 12% (25 dagar semester)²
- Kostnaden för pensionsavsättningar är 4,5 % för kontant utbetald bruttolön upp till upp till 36 313 kr därefter 30 % (Hämtat från ITP).

Antalet arbetsdagar på ett år varierar men i snitt bedöms det vara 225 arbetsdagar per år. vilket fördelat på 12 månader ger 18,75 dagar per månad. Vid beräkningarna antas att personen jobbar 8 timmar per dygn vilket ger 150 timmar per månad.

Enligt Statistiska centralbyrån är den genomsnittliga lönenivån för driftsingenjörer (311 - ingenjörer och tekniker) 36 900 kronor per månad.

Tabell 8.2

Timkostnader som används vid beräkning av konsekvenser

	Driftingenjör
Lön per månad	36900
Sociala avgifter 31,42%	11594
Semesterersättning 12%	4428
Pensionsavsättning	
6% av 36 313 kr	2179
40% av 15 687 kr	231
Summa	55331
Timkostnad (kr/h)	369

¹ Fakta för arbetsgivare och företag om datum, belopp och procentsatser 2013, Skatteverket, SKV 463 utgåva 12. Utgiven i januari 2013.

² Semesterlag (1977:480)

Vi räknar med att det är cirka 700 verkstadspressar som omfattas av kravet idag.

Att tillverka skylten, skriva in rätt information samt montera den på ett riktigt sätt på maskinen uppskattar vi att det tar 3 timmar.

$369 \text{ kr} \times 700 \text{ maskiner} \times 3 \text{ timmar} = 774\,900 \text{ kr.}$

Den förändrade kostnaden består i att arbetsgivare minskar sin kostnad med cirka 775 000 kr.

7.2 Jämställdhet och tillgänglighet

Förändringen påverkar inte arbetssätt eller användning av verkstadspressar, och vi ser inte någon annan förändring som kan påverka jämställdheten på berörda arbetsplatser.

Det blir rimligtvis enklare att följa märkningen då det bara finns en märkning på maskinen. Detta kan öka tillgängligheten något.

7.3 Miljöpåverkan

Den minskade miljöpåverkan är marginell, och består i att det inte går åt material eller energi för att tillverka skyltar för varje ny verkstadspress som tas i bruk.

8 Jämförelse av konsekvenser för de övervägda regleringsalternativen

Förändringen följer det som är intentionen i maskindirektivet. Vi har inte prioriterat att lägga egna resurser på att ta fram olika regleringsalternativ, och kan därför inte jämföra konsekvenser.

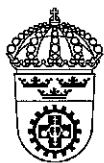
9 Överväganden enligt 14 kap. 3 § regeringsformen

Föreskriftsförslaget bedöms inte påverka kommuner och landsting på annat sätt än andra arbetsgivare och därmed påverkas inte heller den kommunala självstyrelsen.

10 Effekter för kommuner och landsting

Inga effekter för kommuner och landsting kan identifieras.

11 Tidsåtgång och administrativa kostnader för företag

Vi anser att tillverkning och uppsättande av skyltar på verkstadspressar hör till den sortens kostnad som är administrativ kostnad. Hela den minskade kostnaden som redovisas i avsnitt 7 är därför en minskad administrativ kostnad.

12 Vilka andra kostnader blir aktuella för företagen och vilka förändringar kan de behöva vidta

Det finns inga kostnader eller förändringar som förslaget medför utöver det som är beskrivet i avsnitt 7.

13 Bedömning av i vilken utsträckning föreskrifterna kan komma att påverka företagens konkurrenssituation

Vi bedömer att märkningen av aktuella maskiner inte påverkar företagens konkurrenssituation.

14 Bedömning av särskilda hänsyn som behöver tas till små företag vid reglernas utformning

Vi bedömer att ingen särskild hänsyn behöver tas till små företag, eftersom åtgärden om märkning av aktuella maskiner är en försumbar del av ett inköp av maskinen.

15 Särskilda hänsyn när det gäller tidpunkt för ikraftträdande

Förändringen är marginell, och vi ser därför inte något behov av lång tid för införande. Det är positivt om ikraftträdandet blir så snart som möjligt, eftersom vi då bättre följer intentionen i maskindirektivet.

16 Nödvändiga informationsinsatser

Det är viktigt att Arbetsmiljöverket ger tydlig information om förändringen, så att det blir så enkelt som möjligt för arbetsgivare att förstå hur förändringen påverkar dem. Vi ska bland annat informera om vilka maskintyper det gäller, vilken märkning som inte längre behöver göras och varför denna förändring görs.

17 Hur samråd genomfördes

Information kommer att ges till Arbetsmiljöverkets samråd med arbetsmarknadens parter.

18 Redovisning av beröringspunkter med andra författningar

Kravet på märkning av pressar som omfattas av maskindirektivet finns redan i genomföreskrifterna om maskiner, AFS 2008:3, vilket är Sveriges implementering av maskindirektivet. Med nuvarande förslag kommer kravet på märkning av nya maskiner som släpps ut på marknaden enbart att ställas på de tillverkar maskiner, och inte på de arbetsgivare som använder maskinerna.

19 Kontaktperson på Arbetsmiljöverket

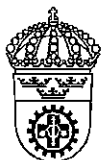
Kontaktperson: Eva Parissay, Enheten för rörligt arbete och stab
Telefon: 010-730 91 34
E-post: eva.parissay@av.se

Datum:
2016-08-16

Datum:
2016-08-16

.....
Sign Eva Parissay, RS

.....
Sign Monica Torgrip, EcRT

Enheten för rörligt arbete och stab
Eva Parissay, 010-730 95 99
arbetsmiljoverket@av.se

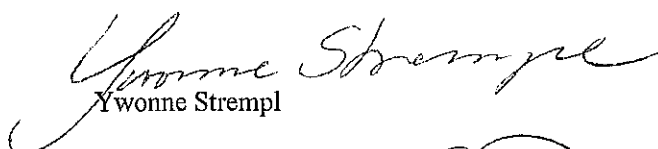
Förslag till föreskrifter om ändring i Arbetarskyddsstyrelsens föreskrifter (AFS 1999:8) om användning av pressar och gradsaxar (3 bilagor)

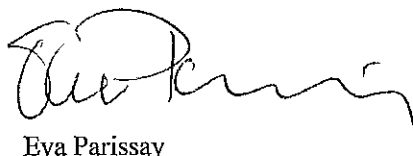
Ni får härmed tillfälle att yttra er över bifogade förslag till föreskrifter och allmänna råd om ändring i användning av pressar och gradsaxar. Remisshandlingarna finns också tillgängliga på Arbetsmiljöverkets webbplats (av.se) – Om oss – Regel- och föreskriftsarbete – Pågående föreskriftsarbete.

Eventuella synpunkter ska ha kommit till Arbetsmiljöverket senast den 30 november 2016.

Synpunkter önskar vi få med e-post under adress: arbetsmiljoverket@av.se. E-post ska helst inte sändas till enskilda handläggares e-postadress.

För eventuella frågor kan ni kontakta Eva Parissay, eva.parissay@av.se.

Ywonne Strempl

Eva Parissay

Bilagor:

1. Sändlista
2. Förslag till föreskrifter och allmänna råd
3. Konsekvensutredning

Sändlista

Arbetsgivarverket	registrator@arbetsgivarverket.se
Företagarna	info@foretagarna.se
Försvarsmakten	exp-hkv@mil.se
Landsorganisationen	mailbox@lo.se
Lantbrukarnas Riksförbund	registrator@lrf.se
Regelrådet	regelradet@regelradet.se
SACO	kansli@saco.se
Svenskt Näringsliv	remisser@svensktnaringsliv.se
Sveriges Kommuner och Landsting	info@skl.se
TCO	info@tco.se
Transportstyrelsen	kontakt@transportstyrelsen.se
Arbetsgivaralliansen	svar@arbetsgivaralliansen.se
Arbetsgivarföreningen KFO	info@kfo.se
Kommerskollegium	registrator@kommers.se
Företagarförbundet	info@ff.se
Näringslivets regelnämnd	info@nnr.se
Prevent	info@prevent.se
Svensk Industriförening	info@sinf.se
Småföretagarnas Riksförbund	info@smaforetagarna.eu
Unionen, Martine Syrjänen Stålberg	martine.syrjanen@unionen.se
TCO, Lise Donovan	lise.donovan@tco.se
LO, My Billstam	my.billstam@lo.se
LO, Sten Gellerstedt	sten.gellerstedt@lo.se
SACO, Karin Fristedt	karin.fristedt@saco.se
Svenskt Näringsliv, Amelie Berg	amelie.berg@svensktnaringsliv.se
Svenskt Näringsliv, Bodil Mellblom	bodil.mellblom@svensktnaringsliv.se
Arbetsgivarverket, Hanna Larsson	hanna.larsson@arbetsgivarverket.se
SKL, Gunnar Sundqvist	gunnar.sundqvist@skl.se
SKL, Ned Carter	ned.carter@skl.se
Arbetsgivaralliansen/ Arbetsgivarföreningen KFO	kerstin.wrisemo@kfo.se
Företagarna	lise-lotte.argulander@foretagarna.se
Arbejdstilsynet No	direktoratet@arbejdstilsynet.no
Arbejdstilsynet, Dk	at@at.dk
Vinnueftirlit, Is	vinnueftirlit@ver.is
Social o hälsovårdsministeriet, Fi	kirjaamo@stm.fi
DEKRA Industrial AB	info@dekra-industrial.se
FORCE Technology Sweden AB	info@force.se
Företagarförbundet	info@ff.se
Inspecta Sweden AB	Info.csc@inspecta.com
Maskinleverantörerna	bjorn.backstrom@maskinleverantorererna.se
SIS	info@sis.se
SP	info@sp.se
SWEDAC	registrator@swedac.se
Teknikföretagen	info@teknikforetagen.se
TÜV-Nord Sweden AB	bhoff@tuv-nord.com

Användning av pressar och gradsaxar

**Arbetsmiljöverkets föreskrifter om ändring i
Arbetarskyddsstyrelsens föreskrifter (AFS 1999:8)
om användning av pressar och gradsaxar**

Arbetsmiljöverkets författningssamling

Arbetsmiljöverkets föreskrifter om ändring i Arbetarskyddsstyrelsens föreskrifter (AFS 1999:8) om användning av pressar och gradsaxar;

beslutade den XX XXXXX 2016

AFS 201X:X

Utkom från trycket
den xx xxxx 201X.

Arbetsmiljöverket föreskriver med stöd av 18 § arbetsmiljöförordningen (1977:1166) i fråga om Arbetarskyddsstyrelsens författningssamling (AFS 1999:8) om användning av pressar och gradsaxar

dels att punkten 2.1 i bilaga 2 ska upphöra att gälla,

dels att det i bilaga 1 ska införas en ny punkt, zz, med följande lydelse.

2.14 a Pressar i kategori II - V och gradsaxar i kategori II och IV skall när de används vara försedda med tillämplig kategoriskyld:

- Pressar med skyddsgrind (kategori II): DENNA PRESS FÅR ENDAST ANVÄNDAS MED SKYDDSGRIND ELLER SKYDDAT PRESSVERKTYG.
- Pressar som är avsedda att användas endast med skyddade pressverktyg (kategori III): DENNA PRESS FÅR ENDAST ANVÄNDAS MED SKYDDAT PRESSVERKTYG.
- Pressar som är avsedda att användas endast för manuellt arbete med varma arbetsstycken (kategori IV): DENNA PRESS FÅR ENDAST ANVÄNDAS FÖR BEARBETNING AV VARMT ARBETSSTYCKE.
- Pressar som är avsedda att användas endast för automatdrift (kategori V): DENNA PRESS FÅR ENDAST ANVÄNDAS FÖR AUTOMATDRIFT.
- Gradsaxar som har fasta eller förreglande avskärmningsskydd framför skär och tillhållare för att skydda operatören vid manuell betjäning (kategori II): DENNA GRADSAX FÅR ENDAST ANVÄNDAS MED FAST ELLER FÖRREGLANDE AVSKÄRMNINGSSKYDD FRAMFÖR SKÄR OCH TILLHÅLLARE.
- Gradsaxar som är avsedda att användas endast för automatdrift (kategori IV): DENNA GRADSAX FÅR ENDAST ANVÄNDAS FÖR AUTOMATDRIFT.

AFS 201X:X

Dessa föreskrifter träder i kraft den xxxx 2016

ERNA ZELMIN-EKENHEM

Monica Torgrip

Anna Varg